

Aanpassingen Leer- en ontwikkelingslijnen jonge kind (4-7 jaar)

Juni 2018 – Rekenen

In onderstaande tabellen is te zien welke wijzigingen er zijn in het leergebied Rekenen. Ongewijzigde doelen staan niet in de tabel. In de extra doelen zijn geen wijzigingen. Soms is een extra doel een basisdoel geworden.

In kolom 2 staat telkens of een doel nieuw is, of een aanpassing van een huidig doel. Enkele doelen uit de huidige leerlijn komen niet terug in de nieuwe versie. Deze kunnen verwijderd worden.

Tellen en getalbegrip

Tellen en getalbegrip 1b	
Herkent kleine hoeveelheden tot tenminste 6, zonder tellen door gebruik te maken van structuren (bijv. dobbelstenen)	Nieuw
Tellen en getalbegrip 2a	
Telt door vanaf verschillende getallen in de telrij tot en met 10, telt terug vanaf getallen tot en met 10	Terugtellen vanaf 10 ipv 5.
Kan de getalsymbolen 0 t/m 10 lezen en kent de volgorde van de getalsymbolen	Nieuw
Zegt de telrij tot 20 op	Staat bij niveau 2b, moet naar niveau 2a.
Kan hoeveelheden tot tenminste 12 schatten, tellen en weergeven (neerleggen, representeren (bijv. met streepjes)	Nieuw
Hanteert rangtelwoorden 1 ^e , 2 ^e , 4 ^e	Doel aanpassen: 10 ^e verwijderen.
Tellen en getalbegrip 2b	
Telt voorwerpen t/m 20 synchroon en resultaatief	Nieuw
Kan vanuit elk getal tot 20 verder tellen	Nieuw
Lost eenvoudige splitsproblemen (handelend) op tot tenminste 10 met behulp van concreet materiaal vanuit een context	Doel aangepast, tekst was: Lost eenvoudige splitsproblemen op onder 10 met behulp van concreet materiaal vanuit een context
Hanteert rangtelwoorden als 1 ^e , 2 ^e , 3 ^e , tot en met 10 ^e	Nieuw
Kan hoeveelheden tot tenminste 20 vergelijken door het leggen van 1-1 relaties en ordenen (meer, minder, evenveel, meeste, minste, veel, samen (bijv. staafdiagram))	Doel aangepast, tekst was: Vergelijkt en ordent hoeveelheden tot tenminste 10 door het leggen van 1-1 relatie op meer, minder, evenveel, meeste, minste. Gebruikt de begrippen actief
Kan getalsymbolen, telwoorden en hoeveelheden tot tenminste 10 koppelen aan elkaar	Doel aangepast. Was extra doel, tekst was: * Koppelt de getalsymbolen, telwoorden aan hoeveelheden tot en met tenminste 10
Kan verkort tellen van hoeveelheden tot tenminste 12 door gebruik te maken van patronen (structuren, dobbelstenen e.d.)	Nieuw
Telt terug vanaf getallen tot en met 10	Doel verwijderen

Tellen en getalbegrip 2c	
Telt verkort door vanaf verschillende getallen in de telrij tot en met 20	Doel aangepast, tekst was: Telt voorwerpen tot en met 20; synchroon; Telt (verkort) door vanaf verschillende getallen in de telrij tot en met 20. Kan starten met een herkende hoeveelheid (bijvoorbeeld 4). Telt terug vanaf getallen tot en met 20.
Kan kritisch denken en redeneren over de telrij, hoeveelheden en getallen t/m tenminste 10 in probleemsituaties	Nieuw
Kan eenvoudige optel- en aftrekproblemen in een context met hoeveelheden t/m tenminste 12 (handelend) oplossen	Nieuw
Kan eenvoudige verdeelsituaties in context met hoeveelheden tot tenminste 12 (handelend) oplossen	Nieuw

Metten

Metten 0	
Doet ervaring op met tegenstellingen met lengte (lang-kort, hoog-laag, dik-dun, groot- klein), omtrek ((er)omheen), oppervlakte (groot-klein) en herkent de begrippen	Doel aangepast, tekst was: Doet ervaring op met tegenstellingen met lengte (lang-kort), inhoud (meer-minder) en gewicht (zwaar- licht) in betekenisvolle situaties.
Doet ervaring op met inhoud (vol-leeg, veel-weinig) en herkent de begrippen	Doel aangepast, was extra doel, tekst was: * Doet ervaring op met tegenstellingen in inhoud (vol- leeg) in betekenisvolle situaties.
Doet ervaring op met gewicht (licht-zwaar) en herkent de begrippen	Doel aangepast, was extra doel, tekst was: * Doet ervaring op met tegenstellingen in gewicht (licht- zwaar) in betekenisvolle situaties.
Doet ervaringen op met tijd (gisteren, vandaag, morgen, nu) en herkent de begrippen	Nieuw
Doet ervaringen op met geld (voorwerpen ruilen voor geld) en past dit principe actief toe	Nieuw
Metten 1a	
Gebruikt actief de begrippen die horen bij lengte/oppervlakte (lang-kort, hoog-laag, dik-dun, groot- klein), omtrek ((er)omheen), oppervlakte (groot-klein)	Nieuw
Gebruikt actief de begrippen die horen bij inhoud (vol-leeg, veel-weinig)	Nieuw
Gebruikt actief de begrippen die horen bij gewicht (licht-zwaar)	Nieuw
Gebruikt actief de begrippen die horen bij tijd (gisteren, vandaag, morgen, nu) en het dagritme (ochtend, middag, avond, nacht)	Doel aangepast, tekst was: Kent het dagritme: ochtend, middag, avond, nacht.

Meten 1b	
Ordent lengte van kort naar lang, laag naar hoog, dun naar dik, klein naar groot (oppervlakte) en gebruikt actief kort/korter/kortst, lang/ langer/langst (geldt ook bij de andere onderdelen van dit doel)	Doel aangepast, tekst was: Ordent voorwerpen van kort naar lang; van licht naar zwaar en inhoud van minder naar meer.
Ordent inhoud van leeg naar vol en gebruikt actief de begrippen vol/voller/volst, leeg/leger/leegst	Nieuw
Ordent gewicht van licht naar zwaar en gebruikt actief begrippen licht/lichter/lichtst, zwaar/zwaarder/zwaarst	Nieuw
Gebruikt bij geld begrippen als duur/duurder/duurst, veel/weinig/minder/meer geld	Nieuw
* Ordent voorwerpen van kort naar lang.	Doel verwijderen
Meten 2a	
Herkent tegenstelling bij lengte en omtrek zoals grootste/kleinste, langste/kortste, hoogste/laagste, dikste/dunste en gebruikt deze begrippen actief.	Nieuw
Herkent tegenstellingen bij inhoud als meeste/minste en gebruikt deze begrippen actief	Nieuw
Herkent tegenstellingen bij gewicht als zwaarste/lichtste en gebruikt deze begrippen actief	Nieuw
Herkent tegenstelling bij geld als duurste/goedkoopste en gebruikt deze begrippen actief	Nieuw
Meten 2b	
Kan lengte vergelijken en ordenen op het oog en meten met een natuurlijke maat (bijv. hand, voet, meetlat)	Doel aangepast, was extra doel, tekst was: * Vergelijkt binnen een context voorwerpen indirect, zoals via een strook of een stuk touw. Meet afpassend met maateenheden zoals een voet of meetlat.
Kan oppervlaktes van voorwerpen die veel van elkaar verschillen vergelijken en ordenen door naast of op elkaar te leggen of op het oog	Nieuw
Kan inhouden, zowel in de betekenis van 'wat er in zit' als 'wat er in kan' op het oog vergelijken en ordenen	Nieuw
Kan enkele voorwerpen die (aanzienlijk) in gewicht verschillen vergelijken en ordenen naar gewicht door te wegen (met handen, weegschaal, balans)	Doel aangepast, tekst was: * Ordent voorwerpen op gewicht vanuit het wegen met een balans. Begrijpt dat gewicht niet een op een samenvalt met omvang, lengte of grootte.
Kan gepast betalen van voorwerpen onder 10 euro met munten van 1 euro en kan van een hoeveelheid van maximaal 10 munten van 1 euro, het totaal bepalen	Nieuw
Kan gebeurtenissen in de goede volgorde beschrijven, ordenen en uitleggen	Nieuw
Meten 2c	
Kan kritisch denken en redeneren over lengte in eenvoudige probleemsituaties	Nieuw

Kan redeneren over inhoud in eenvoudige probleemsituaties	Nieuw
Kan redeneren over gewicht in eenvoudige probleemsituaties	Nieuw
Kan kritisch denken en redeneren over tijd in eenvoudige probleemsituaties	Nieuw
Kan redeneren over 'geld en waarde' in eenvoudige probleemsituaties	Nieuw

Meetkunde

Meetkunde 0	
<i>Oriënteren in de ruimte:</i>	
Hanteert ruimtelijke begrippen als voor, achter, naast, in op, boven, onder, dichtbij en ver in relatie tot het eigen lichaam	Doel aangepast: Benoemt begrippen als voor, achter, naast, in, op, boven, onder, dichtbij, ver
<i>Construeren:</i>	
Geeft betekenis aan gemaakte bouwwerken (blokken stapelen is een huis of....)	Nieuw
<i>Opereren met vormen en figuren:</i>	
Herkent de basisvormen rondje en vierkant	Nieuw
Herkent de basiskleuren rood, geel, groen, blauw	Nieuw
Meetkunde 1a	
<i>Oriënteren in de ruimte:</i>	
Herkent meetkundige begrippen als voor, achter, naast, in, op, boven, onder, dichtbij en ver in concrete situaties	Nieuw
<i>Construeren:</i>	
Bouwt ruimtelijk en komt los van stapelen	Nieuw
<i>Opereren met vormen en figuren:</i>	
Kent basisvormen als driehoek, rondjes (cirkels), vierkant	Doel aangepast, tekst was: Kent basisvormen als driehoek, rondjes (cirkels), vierkant
Meetkunde 1b	
<i>Oriënteren in de ruimte:</i>	
Gebruikt meetkundige begrippen als voor, achter, naast, in, op, boven, onder, dichtbij en ver in concrete situaties (bijv. spel)	Doel aangepast, tekst was: Benoemt waar iets zich bevindt door middel van voor, achter, naast, in, op, boven, onder, dichtbij, ver.
Kan een eenvoudige route volgen en een bekende route globaal beschrijven	Nieuw
<i>Construeren:</i>	
Kan eenvoudige constructies vanaf het platte vlak nabouwen in de ruimte	Doel aangepast, was extra doel, tekst was: * Bouwt iets eenvoudigs na met blokjes
Herkent een patroon van 2 voorwerpen en kan dit voortzetten door te rijgen, tekenen, kleuren, kralenplank, bouwen	Nieuw

Opereren met vormen en figuren:	
Kan voorwerpen sorteren op minimaal 1 kenmerk (bijv. met vormen, wereldspelmateriaal)	Doel aangepast, was extra doel, tekst was: * Groepeer op basis van één kenmerk, bijvoorbeeld kleur of vorm..
Kent de vormen driehoek, cirkel, vierkant en rechthoek	Doel aangepast, was extra doel, tekst was Benoemt de vormen driehoek, cirkel, vierkant en rechthoek
Meetkunde 2a	
Oriënteren in de ruimte:	
Kan beschrijven waar voorwerpen in de ruimte staan door het gebruikt van ruimtelijke begrippen	Doel aangepast, tekst was: Gebruikt actief de begrippen voor, achter, naast, in, op, boven, onder, dichtbij, ver
Kan een eenvoudige plattegrond lezen	Doel aangepast, stond bij niveau 2b als extra doel, tekst was: * Leest eenvoudige plattegronden
Construeren:	
Kan eenvoudige bouwwerken nabouwen vanaf het platte vlak	Nieuw
Meetkunde 2b	
Oriënteren in de ruimte:	
Gebruikt meetkundige begrippen als links, rechts, tegenover en tussen vanuit het eigen lichaam	Doel aangepast, tekst was: Herkent begrippen als links, rechts, tegenover, tussen.
Kan plattegronden lezen	Nieuw
Kan vertellen wat wel en wat niet zichtbaar is vanaf een bepaald standpunt (vb. foto's maken op het plein, waar heeft de fotograaf gestaan?))	Nieuw
Construeren:	
Kan bouwwerken vanaf het platte vlak (ook blokken die niet zichtbaar zijn) bouwen in de ruimte	Nieuw
Kan van een ruimtelijk bouwwerk een bouwtekening maken	Nieuw
Opereren met vormen en figuren:	
Kan voorwerpen sorteren op minimaal 2 kenmerken (bijv. met vormen, wereldspelmateriaal)	Doel aangepast, was extra doel, tekst was: Sorteert op basis van twee kenmerken, bijvoorbeeld kleur en vorm.
Kent de vormen driehoek, vierkant, cirkel, rechthoek, bol en kubus en herkent deze in voorwerpen.	Nieuw
Kan de regelmaat in patronen herkennen (minimaal 3 verschillende vormen), deze uitleggen en voortzetten zoals tekenen, rijgen, kralenplank e.d.	Doel aangepast, was extra doel, tekst was: * Maakt meetkundige patronen na. Ontdekt regelmaat in patronen en zet de regelmaat voort. Ontwikkelt een patroon waar een regelmaat in zit
Redeneert over eenvoudige meetkundige problemen rond oriënteren en lokaliseren.	Doel verwijderen
Meetkunde 2c	
Oriënteren in de ruimte:	

Gebruikt meetkundige begrippen als links, rechts, tegenover en tussen in contexten	Nieuw
Kan plattegronden lezen, tekenen en interpreteren (wat is de langste weg? enz.)	Nieuw
Construeren:	
Kan creatief bouwen (bijv. kasteel maken) en redeneren over meetkundige problemen	Nieuw
Kan bouwwerken vanaf een foto nabouwen	Nieuw
Opereren met vormen en figuren:	
Kan van vormen ingewikkelde figuren maken en redeneren over meetkundige problemen	Nieuw